

To nemůže být konec, II.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Pro své nesmírné milosrdenství nás znovu zrodil k živé naději zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, k dědictví nezničitelnému, neposkvrněnému a nevadnoucímu. (1 Petr 1, 3–4)

Skrze křest, který nás ponořil do tajemství Ježíšovy smrti a vzkříšení, můžeme věřit a doufat, že Bohu Otci na lidském životě záleží více než na jakémkoli jiném stvoření. Nejsme nahodilostí přírody a biologickým chaosem. Máme důvod žít. Můžeme a nemusíme to promítnout do svého každodenního života. Záleží na nás.

1. PŘÍPRAVA A KLÍČOVÉ POJMY

Staňte se živými kameny pro duchovní chrám, svatými kněžími, které přináší duchovní oběti, Bohu příjemné skrze Ježíše Krista. (1 Petr 1, 5)

O čem v těchto dnech rozmlouváte? Co prožíváte?

S čím přicházíte k dnešní bohoslužbě?

V čem je křest východiskem křesťanského způsobu života?

Setkání učedníků s osobou vzkříšeného Ježíše je nijak výrazně nepřesvědčilo. Z čeho vychází naše osobní vyznání?

Co je pro nás nadějného na Ježíšově vzkříšení?

Od raných dob se všech osmi dní Velikonoc nově pokřtění účastníci bohoslužeb ve svém **bílém křestním rouchu**. Osmý den pak z praktických důvodů své křestní roucho odložili. Odtud i starobylý název dnešní neděle, *Dominica in albis depositis*. Ve křtu jsme byli oblečeni v Krista (Gal 3, 26). Bílé roucho je znamením této důstojnosti (srov. křestní obřady). Lidové označení „křestní rouška“ a její velikost připomínající kapesník tak postrádají výmluvnost kdysi srozumitelného znamení křesťanské vznešenosti i tělesnost a praktičnost křesťanského způsobu života.

Hebrejská slova **Šalom alejchem** (arab. *As-salamu alajkum*, lat. *Pax vobiscum*) do češtiny tlumočená jako *Pokoj vám* nejsou pouhým pozdravem nebo přáním míru a nenásilí. Je to vyjádření plnohodnotného, nenarušeného, harmonického života ve společenství, ať už v rodině nebo ve větší komunitě. *Šalom* je Božím darem a příslibem mesiánské doby, synonymem spásy. Bůh daruje *šalom* i navzdory utrpení ve světě (Jan 16, 33). Ukřižovaný a Vzkříšený je toho přesvědčivým svědkem. Jeho *Šalom alejchem* je pro komunity křesťanů znamením nové životní éry.

V krátké diskuzi si předsedající v hlavě shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby a připraví si vstupní modlitbu podle následujícího mustru:

Kdo?	„Bože, náš Otče...“
Proč?	„v Písmu stojí, že zástupy věrných si dobřela vypraly svá roucha v Beránkově krvi; ukazuješ cestu člověku, který se bojí neprostupnosti moře a vnějšího světa za zamčenými dveřmi“
Co?	„ať se s pomocí tvého Ducha nebojíme opustit svůj strach a vykročit kupředu; ať rozdmýcháváme novost a svěžest našich společných modliteb a setkání“
Jak?	„Skrze Krista, našeho Pána.“

2. LÍTOST NAD HŘÍCHY A MODLITBA

Předsedající začne bohoslužbu znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

O velikonočních událostech máme víc pochybností než nedůvěřivý Tomáš. Svědectví evangelií jsou strohá. Nepřinášejí to, co bychom očekávali: přesný popis a vysvětlení situace. Také svědectví živých křesťanů, rodičů a křestních kmotrů, nejsou v této otázce zcela přesvědčivá. Jak zvláštní hnutí je křesťanství... Právě tito lidé, my, kteří jsme přijali křest Kristovy smrti a vzkříšení, jsme posláni opustit svůj strach z otevřených dveří a svědčit o tom druhým lidem. Až opustíme těsné pokoje své karantény, o čem křesťanském chceme svědčit našemu městu?

Následuje chvíle ticha.

V rámci úkonu kajičnosti je možné si obvyklým způsobem umýt ruce a pronášet u toho slova žalmu 51, 4 „Smyj ze mě, Bože, mou nepravost a očisť mě od hříchu.“

V: Ty jsi nám daroval Božího Ducha, Pane:

smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Posíláš nás žít a šířit *Pokoj* v našem okolí, Kriste:

smiluj se nad námi.

O: Kriste, smiluj se nad námi.

V: Neodrazuje tě naše malátnost a pochybnosti, Pane:

smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože,
odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj lidem dobré vůle.
Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti.
Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu.
Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí.

Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste.
Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce.
Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi;
ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby.
Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi.

Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán,
ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste,
se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

Zde následuje **modlitba**, která shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby.

3. NASLOUCHÁNÍ PÍSMU

Pamatujte na slova předpověděná svatými proroky a na příkaz Pána a Spasitele, oznámený vám vašimi apoštoly. (2 Petr 3, 2)

V průběhu Svátku týdnů, počínaje padesátým dnem po svátku Pesach, byl Jeruzalém opět plný lidí. Zástupy poutníků přešli ze všech míst světa, kde byli synové a dcery Izraele rozeseti. Petr, roustoucí Skála, tehdy měl z nějakého balkonu své první, improvizované, kázání. Snažil se nově uchopit slova proroka Joela 3, 1–5 a Žalmu 16, 8–11. Byl *skálopevně* přesvědčený, že díky vzkříšení Ježíše z Nazareta dostávají plnější smysl a ke stejné rozhodnosti zval i své posluchače (Sk 2, 38). Pro biblického vypravěče je to až euforický výjev. Petr se zhostil podobné úlohy cizince, který s dvěma učedníky šel do Emmauz (Lk 24, 13–35). „Což nám nehořelo srdce, když nám otevřel smysl Písma?“ (v. 32). Jak se tedy žije lidem hořícího srdce, otevřené mysli a moudrosti Písma?

Úryvek ze Skutků apoštolů.

2, 42–47 (BOG+jäg)

Soužití prvních věřících

Setrvali v apoštolském učení a ve společenství, v lámání chleba a modlitbách. Všechny naplňovala bázeň, poněvadž se prostřednictvím apoštolů dělo mnoho divů a znamení. Všichni věřící drželi pevně pohromadě a měli všechno společné. Prodávali všechn svůj majetek a dělili ho mezi všechny, jak kdo potřeboval. Každý den zůstávali svorně v Chrámu, po domech lámali chléb a jedli pokrm s radostí a s upřímným srdcem, chválili Boha a byli oblíbeni u všeho lidu. A Pán rozmnožoval den co den počet těch, kteří byli povoláni ke spáse.

– Slyšeli jsme slovo Boží.

*Nadšenci mohou dnešní den naposled přidat zpěv *Victimæ paschali laudes* z 11. století:*

My chválu vzdejme, křesťané, společně Jezu Kristu.

Kristus hříšné vykoupil, Beránek náš nevinný,

k Otci milostivě nás obrátil.

S životem se smrt utkala, již se vítězit zdála,

leč Pán, který umřel, živ kraluje.

Pověz nám Maria, cos na cestě viděla?

„Hrob Jezu Krista živého, ten jsem viděla, i slávu jeho.

Dva svědky anděly, u hrobu jak seděli:

Vstal Pán Kristus, má naděje, a předejde vás do Galileje.“

Věříme, žes vstal zajisté, Pane Jezu Kriste.

Vyslyš nás křesťany a smiluj se.

Pro Ježíšovi učedníky nebyl svátek Pesach nijak radostný. Den před tím byl jejich Učitel narychlo popraven ve vykonstruovaném procesu. U kříže tehdy stáli tři ženy a jediný z nich. Ostatní se vystrašeně rozutekli. Ani na pohřeb se nezmohli. Jejich místo u těla zemřelého zaujali dva členové židovské velerady, kteří potichu s Ježíšem sympatizovali a nyní se v nich hnulo svědomí. Když skončil první den svátku, hned zrána k učedníkům přiběhla Marie Magdalská, že tělo bylo ukradeno. Šimon Petr i ostatní se nad tím pouze podivili. V průběhu dne k nim Magdalena přiběhla ještě jednou: „Viděla jsem Pána a mluvil se mnou!“ Navečer ho uviděli i ostatní, ale mnoho je to nepřesvědčilo. Po týdnu se s ním setkávají opět. První den po šabatě dostává své nové jméno, *Den Páně*.

(J – Ježíš; T – Tomáš; E – evangelista)

Úryvek z evangelia podle Jana.

20, 19–31 (BOG+jäg)

Ježíš daruje Ducha svatého učedníkům: 20, 19–23

E Navečer toho prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl:

J „Pokoj vám!“

E Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl:

J „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“

E Po těch slovech na ně dechl.

J „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Tomášovo vyznání: 20, 24–29

E Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl:

T „Dokud nevidím na jeho rukou jizvy po hřebecích a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím!“

E Osmý den byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ačkoliv dveře byly zavřeny, Ježíš přišel a stanul mezi nimi.

J „Pokoj vám!“

E Potom vyzval Tomáše:

J „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nedůvěřivý, ale věřící.“

T „Pán můj a Bůh můj!“

J „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili!“

První závěr evangelia: 20, 30–31

E Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných znamení, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Tak jsme na (prvním) konci Janova evangelního vyprávění. Působí trochu rozpačitě. Učedníci slyšeli osobní svědectví Marie Magdaleny, měli vlastní zkušenost setkání se Vzkříšeným, přijali Ducha svatého a přesto se stále zamykají před světem. Tomáš nikomu z nich nedůvěřuje a stanovuje si svá vlastní kritéria pravdivosti vzkříšení. A vzkříšený Ježíš se mu týden na to ve všem jeho požadavcích podřizuje. Tak takhle má vypadat naše křesťanská víra? Ironií osudu je nám právě toto pojetí nesmírně blízké. Se svým křesťanstvím jsme schováni pod střešou. Máme strach z názorů vnějšího světa a mezilidské vztahy uvnitř našich komunit taky nehýří důvěrou a důvěrností. Klademe si podmínky za kterých budeme ochotni jednat a rozhodovat se na základě víry. Zároveň jsme trochu nahluchlí, co se týče svědectví Písma. Jako bychom ten povelikonoční příběh ukrytý v jednom z jeruzalémských domů napodobovali bezprostředně a nenuceně. Hledme, jak jsme bibličtí. Možná to ale není ten nejlepší příklad k následování. Když tam Ježíš stojí uprostřed svých poděšených „následovníků“, jeho pojetí života je jiné: „Pokoj vám! Posílám vás do světa! Šířte pokoj! Přijměte Ducha svatého a v kontaktu s lidmi jednejte v jeho moci! Blahoslavení, kdo neviděli, [setkali se s vámi,] a přesto uvěřili!“ Připomíná jim, že klíč od zamčených dveří je z jejich strany. Stačí ho použít a vykročit k cizím lidem. Vždyť všichni lidé mají – skrze ruce Ježíšových následovníků – poznat moc Božího Ducha, pravý pokoj v tom nejšířším a nebibličtějším slova smyslu. „Divy a znamení“, které v dalších lidech probouzejí úctu před Bohem (Sk 2, 47).

Jsmo zvyklí naslouchat evangeliu jako životopisnému příběhu o Ježíšovi a jeho učení. Po této stránce se to vyprávění zdá zdlouhavé a mnohé pasáže vyumělkované a bezobsažné. A je tomu tak. Určitě by to šlo stručněji, hutněji, bez všech těch dvojznačností. Evangelista

Jan, hlavní velikonoční vypravěč, však hlavní příběh evangelia vidí jinde. Přemýšlí nad křesťany, kteří již poznali to „světlo prozařující temnotu“ (srov. Jan 9, 5). S Ježíšem se nikdy nemohli osobně nasetkat a přesto v komunitách křesťanů našli nový způsob života. Nyní se jim honí hlavou otázka začínající slovem *Proč...*? Hledají odpovědi, aby se mohli vyznat sami v sobě. Jak je možné, že se křesťané k sobě chovají svobodně a bez předsudků? Jak je možné, že nejsou uzavřeni ve svém malém životním prostoru a dokáží reagovat na stále nové podněty? Proč i k cizím lidem přistupují s otevřeností, nasloucháním a ochotnou? Je tolik rozdílů v hodnotovém žebříčku synů a dcer nebeského Otce. Ta otázka *Proč tomu tak je?* se přímo nabízí. Odpověď jim evangelista Jan nabízí ve svém vyprávění. Nám se však v hlavě rodí jiná otázka: známe někoho, kdo by byl ve stejném úžasu nad životem zdejší farnosti?

4. ODPOVĚĎ PÍSMU

V celém svém chování buďte svatí, jako je Svatý ten, který vás povolal. Stojí přece v Písmu: Buďte svatí, neboť já jsem svatý. Když říkáte Otec tomu, který soudí nestranně každého podle jeho činů, žijte v posvátné úctě po dobu svého přebývání v cizině. (1 Petr 1, 15–17)

Ve křtu jsme se zrodili k novému způsobu životu. Před světem stojíme a jednáme jako ti, kteří rozumí milosti odpouštět druhým a přijali povolání přispívat ke smysluplnému a harmonickému životu ve společnosti. Vyznejme víru, ve které jsme pokřtěni:

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho;
jenž se počal z Ducha Svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
ukřižován umřel i pohřben jest;
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých;
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího;
odtud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha Svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla a život věčný.

Amen.

Modlitba věřících

Apoštol Pavel nás vybízí, abychom se ve shromáždění věřících obraceli k Bohu prosbami, přímluvami i díky.

Určitě ho máme i za co chválit. (srov. 1 Tim 2, 1-2; Zj 7, 12)

Doporučuji v návaznosti na slyšené Boží slovo ve společném rozhovoru zformulovat 2× chvály, 2× díky, 2× prosby a 2× přímluvy. Až se budou jednotlivá zvolání pronášet, jako odpověď lidu lze použít „**Pane, ty jsi Vzkříšení a Život!**“.

ERC vybízí k modlitbám za nemocné a za lidi v karanténě, za ty, kdo jsou v první linii boje s epidemií, za zdravotníky, policisty, vojáky, hasiče a za všechny, kteří svou službou a nezištnou pomocí nesou riziko nákazy. Zároveň je vhodné vzpomenout na děti, studenty, aby měli v této době sebedisciplínu k učení a nacházeli inspiraci k vlastnímu rozvoji.

5. MODLITBA PÁNĚ

*Ovládejte se. Na věci se dívejte střízlivě, abyste se mohli věnovat modlitbě.
(1 Petr 4, 7b)*

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvět se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
(Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.)
Amen.

6. DOBROŘEČENÍ

Apoštol Petr nás povzbuzuje: (srov. 1 Petr 5, 6~11)

„Pokorně se skloňte pod mocnou rukou Boží,
a on vás povýší, až k tomu přijde čas.

Na něj hodte všechnu svou starost,
vždyť jemu na vás záleží.

Postavte se proti ďáblu, silní vírou.

Bůh, dárce veškeré milosti, který vás v Kristu Ježíši povolal ke své slávě,
kěz vás zdokonalí, utuží, utvrdí a upevní.

Jemu patří vláda na věčné věky. Amen.“

Účastníci se žehnají znamením kříže:

V: Dej nám, Bože, své požehnání,
chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

V: Dobrořečme Pánu. Aleluja. Aleluja.

O: Bodu díky. Aleluja. Aleluja.

V ideálním světě by nyní následovala slavnostní pohostění.

Budte jeden k druhému pohostinní bez reptání. Navzájem si pomáhejte podle míry Božích darů jako dobří správcové rozmanité Boží milosti. (1 Petr 4, 9–10)